

གཞིའི་སྒྲིག་སྤྱུང་གི་ནཱ་གཞག་རབ་ གསལ་སྒྲོན་མེ།

ཨ་ཁྱེ་ཡོངས་འཁྱོན་དབྱེར་ཅན་དག་འབད་མེ་ལྟོ་ལྟོ།
ཨ་ར་བྱེད་དེག་མཛོད་ཆེན་ཨོའི་ཚྭ་ལྟོག་ཁབ་།

༡༡། །གཞིའི་སྐྱ་གསུམ་གྱི་རྩམ་གཞག་རབ་
གསལ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་སྐུ་མཛོད་ཆེན་མོ་འཇམ་དཔལ་བཤེས་སྒྲོན་པ།

༡༩༤༠-----༡༩༥༧

མེར་བྱེས་རིག་མཁོད་དེབ་ཆེན་པོ་ཡང་།

SJRB-0276

སྐྱེ་བྱུང་བྱམས་པ་ལྷིང་གི་ཤིང་པར་ལ་གཞི་བཙུག་པ་ཡིན།
མེར་བྱེས་རིག་མཁོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་ཉུ་སྒྲིག་བྱས།
མེར་བྱེས་རིག་མཁོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འཕུལ་དེབ་ཏུ་བསྐྱོས།
མེར་བྱེས་རིག་མཁོད་ཆེན་མོས་འགྲམས་སྒྲིག་བྱས།
༢༠༡༩ ལོར་གསར་ཏུ་ཚོམ་སྒྲིག་བྱས།
༢༠༢༥ ཟླ་ལྷ་པར་བསྐྱར་བཙུག་བྱས།

མེར་བྱེས་རིག་མཁོད་དེབ་ཡང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དེབ་ཡང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

པར་སྐྱུག་གྱི་བདག་དབང་མེར་བྱེས་བླ་ཆེན་ལ་ཡོད།

དཀར་ཆག

རོ་སྤྲོད་མདོར་བསྟུན།	iii
ཞུ་སྟོན་པའི་གསལ་བཤད།	v
གཞིའི་སྐུ་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་རབ་གསལ་སྟོན་མ།	༡
འཆི་བའི་རིམ་པ།	༡
ཐིམ་རིམ།	༣
སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་དཔེར་བརྒྱུད་བ།	༡༡
བར་དོ་འགྲུབ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ།	༡༣
མིང་གི་ནམ་གངས།	༡༤
སྲིད་པ་འཕོ་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར།	༡༥
བོང་ཚོད་གྱི་བྱད་པར།	༡༧
ཁ་དོག་གི་བྱད་པར།	༡༧
བྱད་གཞུགས་གྱི་བྱད་པར།	༢༠
བར་དོའི་འགོ་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར།	༢༡
དེས་སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ།	༢༢

བར་དོ་སྐོ་གང་ནས་མངལ་དུ་འབྱུག་པ།	༡༥
མངལ་དུ་ལུས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཚུལ།	༡༦
ཙ་རྒྱང་ཐིག་ལེ་ཆགས་ཚུལ།	༡༯
རྒྱང་ཆགས་ཚུལ།	༢༠
ཐིག་ལེ་ཆགས་ཚུལ།	༢༡
རྩོགས་རིམ་གྱི་ལམ་དེ་ནམས་གྱིས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱང་ཚུལ་དངོས། .	༢༢
བར་བྱང་སྒྲོན་ཆོག་.....	༢༦

རྩིས་མཛོད་བསྟུན།

དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་སྒྲོ་བློས་སམ་ཨ་ལྷ་ཡོངས་འཛིན་སྒྲོ་བཟང་དོན་གྲུབ་
མཆོག་ནི། ཕྱི་ལོ་ ༡༧༩༠ ལོར་བོད་ཅོང་ཁའི་ཕྱོགས་ཕྱག་དོ་ཐང་གི་ཨ་ལྷ་སྒྲེ་
བར་སྐུ་འཁྲུངས། དགྲུང་ལོ་བདུན་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་མཆོན་ལ་སྒྲོ་བཟང་དོན་
གྲུབ་གསོལ།

དགྲུང་ལོ་བཙུ་ལ་བྱ་ཁྲུང་དགོན་དུ་ཆོས་ཁྱུགས་མཛད་ཅིང་། ཤིང་བཟའ་
སྒྲོ་བཟང་དར་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་སྒྲོ་བ་དཔོན་དུ་བསྐྱེད་ནས་མདོ་སྐྱགས་ཀྱི་བཀའ་
ཆོས་མང་དུ་གསན། དགྲུང་ལོ་ཉིར་བདུན་སྐབས་དབུས་སུ་ཐེབས་ཏེ་གཞུང་
ཆེན་ལ་སྒྲོ་བ་གཉིར་གནང་།

དགྲུང་ལོ་ཉིར་བརྒྱད་སྐབས་བཅ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱང་དུ་
བསྐྱེད་པར་རྫོགས། དགྲུང་ལོ་སོ་གཉིས་པར་བྲ་སྒྲོར་མཛད། སྐྱ་རིག་པ་ལེགས་
པར་སྦྱངས་པས་ཀུན་བཞད་ཀྱི་མིང་ལ་དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་སྒྲོ་བློས་སུ་
འབོད། འབྲུ་གཅིག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་སྒྲེ་མཆེད་ལེགས་པ་དོད་པ་
བཞེངས་པ་སོགས་བཟོའི་གནས་ཀྱང་མཁས་པར་མཐེན། ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་

མེད་དབང་པོ་དང་ཐུབ་བཞུག་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་སོགས་ལས་ཀྱང་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་
ཟབ་ཆོས་མང་པོ་གསུམ།

དགྲུང་ལོ་བཞི་བཅུ་པར་མགྲུར་ནམ་རྒྱལ་སྤྱིར་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། རྫོང་ནང་
དགོན་པ་དང་། སྤུང་པ་གྲ་ཚང་། དུས་འཁོར་གྲ་ཚང་སོགས་བྱུག་བཏབ། དགྲུང་
ལོ་བྱུག་ཅུ་རེ་བཞི་ལ་བྱ་བྲུང་དགོན་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས།

རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་ཤིང་པར་དུ་འགོད་སྐབས་མཁས་
དབང་འདིས་བྱུས་དག་ལེགས་པར་མཛད།

སྐུ་འབྲུམ་གསེ་རིག་དར་རྒྱས་སྤྱིར་གྱི་གདན་ཁྲིར་ཕེབས། ཨ་ཀྲཱ་ཞབས་
བྱུང་མྱོ་བཟང་དག་དབང་བསྟན་འཛིན་ལ་རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་སྦྱུལ།
སྐུ་འབྲུམ་སྒྲ་མ་ཨ་ཀྲཱ་ཡེ་ཤེས་བསྐྱལ་བཟང་མཁས་བྱུབ་རྒྱ་མཆོའི་ཡོངས་འཛིན་
མཛད་པས་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཨ་ཀྲཱ་ཡོངས་འཛིན་ཞེས་གསོལ། སྐུ་ཆེ་གང་བོར་
དམ་ཆོས་འཆད་ཉན་མཛད་ནས་དུས་མདའ་བར་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༧ ལོར་
སྐུ་གཤེགས། ཁོང་གི་གསུང་རྩལ་ལ་ཆོས་ཆེན་ལྷ་བཅུ་ཐམ་པ་དང་པོད་འབྲིང་
གཉིས་ཙམ་བཞུགས།

༡༩༣༧.༡༠.༢༢ ལ་རྩལ་སྤྲིན་པས་སྤྲུགས་བཏུས་བྱས།

ལྷ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་སུ་སྡོན་བྱོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་བློན་ལས།
བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོར་དུ་གྱུར་
པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྒྲིགས་བམ་ཁྲི་སྟག་མང་པོ་ཞིག་གྱུར་སྟེང་ནའང་། དུས་རབས་ཀྱི་
འཕེལ་འགྱུར་དང་འགྲོགས་པའི་མིའི་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་རྩ་ཆའི་གསུང་རབ་མང་
པོ་ཞིག་རྩ་བ་རྒྱལ་དུ་བྱིན་ཟེན་པ་དང་། ལྷག་འཕྲོས་གང་མང་ཞིག་རྩ་བ་རྒྱལ་དུ་འགྲོ་
ཉེར་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་རབས་འདིའི་བོད་མི་ཞིག་ལ་མཆོན་ན་རྩ་ཆེ་བའི་གསུང་
རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བཅོན་དགོས་པ་ནི་དུས་ལ་བབ་པའི་ལས་འགན་
བརྒྱུ་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩ་
སྒྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་རྩ་ཆའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཆགས་དང་སྤྱང་སྟོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་
རྩ་སྒྲིག་གི་ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།

དེང་རབས་ཀྱི་འཕྲུལ་ལས་སྐབས་བདེ་དུ་བྱིན་པ་དང་བརྒྱན་ནས་གསར་དུ་རྩ་
སྒྲིག་བྱས་པའི་དེབ་དང་འཕྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་བྱུང་བཅུ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་
དགའ་འོས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དབང་བརྒྱན་དང་ལྷ་སྒྲིག་གི་
སྐབས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་ཚོར་ཤོར་ནའང་ཆབས་ཆེ་བའི་སྟོན་ཆ་འབྱུང་སྲིད་
པས་བསྐྱེད་སྤྱད་དང་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་འཛོལ་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱ་ཅི་ནས་
ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ཚོར་བར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་དགོས་ཀྱིས་
ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཆན་ཡིག་འགོད་རྒྱ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་ཚུམ་སྒྲིག་ཁང་ལ་མཆོན་ན། བར་གཞི་ཚད་ལྡན་ཞིག་མ་བྱིར་བཟུང་ནས་
དེའི་ཡིག་འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་ཚུམ་སྒྲིག་བྱེད་སྒྱུ་ཅ་དོན་དུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ལ།
དེའི་བར་གཞི་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་བྱུང་ན་བར་གཞི་གཞན་དག་ལ་འང་
གང་རུས་ཤིག་སྤྱར་བཞིན་ཡོད། མ་བྱིར་ཡིག་འོར་མའོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཅོས་
ཏེ་མཆན་གྱིས་གསལ་བ་ཤད་བྱས་ཡོད་ལ། མ་བྱི་དང་བར་གཞི་སོ་སོར་སྟག་ཆད་
བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་མཆན་བཀོད་དེ་གསལ་བ་ཤད་
བྱས་ཡོད།

ཚུམ་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་ཚུམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེབ་སྟོག་སྐབས་དེས་དགོས་པ་
འགའ་ཞིག་ངོ་སྟོན་ཅུང་ཅམ་ཁྱ་ན། གཞུང་གི་དགྲུས་སུ་རྟགས་[]འདིའི་ནང་དུ་
བཟུག་པ་ནི་མ་བྱིའི་ནང་གི་འོག་མཆན་དང་དགྲུས་མཆན་ཡིན། ཡང་གཞུང་དགྲུས་
སུ་རྟགས་ " འདི་བཀོད་ཡོད་ན་དེ་ནི་དོ་སྣང་བྱ་དགོས་པའི་ཡི་གེ་འཕམ་ཆོག་ཅིག་གི་
མདུན་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་མཆན་གངས་ཀྱི་ཨང་ཡིག་བཀོད་ཡོད་པས་
མཆན་གངས་དེ་དང་མ་ཐུན་པའི་མཐའི་མཆན་ཡིག་ཏུ་གསལ་བ་ཤད་ཅིག་བྱས་ཡོད་
པ་ཡིན། ཡང་བརྟེན་སྟོན་གྱི་བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྟངས་
ལྟ་སྟོར་སྤངས་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་ན་མཆན་གྱིས་གསལ་བ་ཤད་ཐེངས་
གཅིག་བྱས་པས་ཆོག་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་མ་རྣམས་ལ་མདུན་དུ་རྟགས་ " འདི་བཀོད་
པ་ཅམ་ལས་རེ་རེ་བཞིན་མཆན་གྲིས་མེད། མཐའ་མཆན་སྟོག་སྐབས་དེབ་དེ་དཔེ་
བསྐྱར་བྱས་ཡོད་ཆེ་དེའི་མ་བྱིར་བཟུང་བའི་བར་གཞི་ལ་མ་བྱི་ཞེས་དང་། བར་གཞི་
གཞན་དག་ལ་སྟེ་དགེ་བར་མ་དང་། བཀྲ་ཤིས་སྟུན་པོ། ཞོལ། སྤྱ་འབྲུམ། ལྷ་བྱང་བར་
མ་རྣམས། སྟེ། བཀྲ། ཞོལ། སྤྱ། ལྷ། སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད། མཐའ་མཆན་

གྱི་ཁོད་དུ་རྟགས་ཅན་ ***བསྐྱབས** ལྟ་བུ་བྱུང་ན་མ་ཕྱིའི་ཡིག་འོར་ཞིག་ཞུ་སྤྲིག་པས་
བསྐྱབས་སུ་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། ཡང་རྟགས་ * འདིས་ཞུ་སྤྲིག་པའི་
གསལ་བཤད་གྱི་ཆོག་མཆོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་རྟགས་ཅན་ -**བསྐྱབས**
ལྟ་བུ་བྱུང་ཆེ་བསྐྱབས་ཆད་པ་དང་། +**བསྐྱབས** ལྟ་བུ་བྱུང་ན་བསྐྱབས་ལྟག་མ་བྱུང་
བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས། དཔེར་ན། མཐའ་མཆན་དུ། **མ་ཕྱི། ༤༩ན་༤། བསྐྱབ**
***བསྐྱབས** སྤྱི་ ༡༠༣ན་༤། ཟླ་ ༡༡༠བ་༣ན། **བསྐྱབས** ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་
ཆེ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། **མ་ཕྱིའི་ཞོག་གངས་ ༤༩མདུན་དོས།** ཡིག་ཐེང་**༥པ་ན། བསྐྱབ་**
ཅེས་གྲིས་ཡོད་པ་མཆོན་ཞིང་། ***བསྐྱབས** བེ་མ་ཕྱིའི་ཡིག་འོར་བསྐྱབ་དེ་ཉིད་ཞུ་
སྤྲིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བཅོས་ཡོད་པ་མཆོན་གྱིད་དུ་གོ་དགོས། ཡང་གཞུང་དེའི་ཐད་
གྱི་**སྐྱུ་འབྲུམ་པར་མའི་ཐྱེབ་གངས་ ༡༠༣མདུན་དོས།** ཡིག་ཐེང་**༦པ་ན། ཟླ་**བར་པར་
མའི་ཐྱེབ་གངས་**༡༡༠རྒྱ་བ་དོས།** ཡིག་ཐེང་**༣པ་ན། བསྐྱབས་**ཞེས་བཀོད་འདུག་ཅེས་
གོ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཞུ་སྤྲིག་པའི་ཞེས་ཆད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འབྲུལ་དེབ་དུ་འོར་འབྲུལ་
འོར་བ་སོགས་གཟིགས་ཆེ་ཀུན་པན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱ་བ་སྐྱོར་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་
ཆེད་དུ་མཁྱེན་ཐུན་ནམས་ནས་འདི་གའི་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་དོ་སྟོན་དང་
ལམ་སྟོན་གནད་བའི་རེ་བསྐྱལ་ཞུ་རྒྱ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགྲོགས་ངང་པར་
གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྤྲིག་ཞུས་ཏེ་སྤྲུལ་ཀ་རེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ལྷོ་ལོ་ཆེས་ ༡༥ལ།

༡༡། གཞིའི་སྐྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དབ་གསལ་སྒྲོན་མེ་
ཞེས་བྲ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༢། འཇོ་གྲ་ཏུ་མཆོ་རྩོ་ཡ། སྤང་གཞི་སྤྱི་ཡི་བར་དོ་སྤྱགས་གྱི་
ཁམས། །སྤྱོད་བྱེད་ཟབ་ལམ་རིམ་གཉིས་གསེར་འགྲུང་ཅིས། །སྤངས་
འབྲས་རྣམ་དག་སྐྱ་གསུམ་རིན་ཆེན་ལ། །དབང་བསྐྱར་བྱང་འཇུག་མགོན་
པོར་བྱག་འཆའ་ལོ། །འདིར་སྤྲ་མེད་གྱི་ལམ་གྱིས་སྤྱིགས་དུས་གྱི་ཆེ་སྤང་
གཅིག་ལ་ཁ་སྤྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྔ་གྱི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱ་མངོན་དུ་བྱེད་
པའི་ཉེ་ལམ་ཟབ་མོ་རིམ་བཤག་ཉིས་གྱི་བཟོད་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ། སྤང་གཞི་
གཞིའི་སྐྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དེས་
ན་ལམ་རིམ་བཤག་ཉིས་གྱི་སྤང་གཞི་སྤྱི་ཡི་བར་དོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
བཤད་པ་ལ་གསུམ། འཆི་བའི་རིམ་བ། བར་དོ་འགྲུབ་པའི་རིམ་བ། དེས་སྤྱི་
སྤྱི་དུ་སྤྱི་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་འཛམ་བུ་སྤྱིང་བའི་མི་རྣམས་རྩལ་ཉེ་
སྤྱིས་བ་དང་། ཆེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱབ་བ། དབང་པོ་ཀུན་ཚང་བ།

ལུས་རང་འོད་གྲིས་ཁྲབ་པ། མཚན་དཔེ་རྗེས་མ་ཐུན་པས་བརྒྱན་པ།
ཁམ་ཟས་ལ་མི་ལྟོས་པར་དགའ་བའི་ཟས་ཟ་བ། རྩ་འཕུལ་གྲིས་ནམ་
མཁའ་ལ་འགོ་བྱས་པ་སོགས་ཆོས་བདུན་ལྡན་ཤིང་སྤྲུག་ཡིན་པ་ལ། ཁམ་
ཟས་ལ་སྤྲེད་པའི་བག་ཆགས་སད་པའི་རྒྱུ་གྲིས་ཁམ་ཟས་རགས་པ་
ཐོས་པས་སྤྲུགས་མ་རྣམས་བཤང་གཅིར་གྱུར་ཏེ་འདོན་པའི་སྒོ་ཕོ་མོའི་
དབང་པོ་སོགས་དོད་དོ། །

དེར་སྒྲོན་གྱི་འཕྲིག་པའི་བག་ཆགས་ལྡན་པ་གཉིས་གྲིས་གཅིག་ལ་
གཅིག་སེམས་ཆགས་ཏེ་ལོག་པར་ཁྲུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངལ་དུ་
སེམས་ཅན་ཆགས་ནས་རིམ་གྲིས་མངལ་སྒྲིམ་སུ་གྱུར་ཅིང་། དེ་ལ་ས་ཚུ་
མེ་རླུང་ཅ་ཐེག་ལའི་ཁམས་ཏེ་དུག་གམ། ཡང་ན་པ་ལས་ཐོབ་པའི་རུས་བ་
རྒྱ་ཁྲ་བ་གསུམ་དང་། མ་ལས་ཐོབ་པའི་ཤ་བགས་པ་ཁྲག་གསུམ་སྟེ་
ཁམས་དུག་ཆང་བ་ལ་འཛུམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མི་མངལ་སྒྲིམ་ཁམས་དུག་ལྡན་
ཟེར། སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་གྱི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ནས་སྤྲུགས་
དུས་གྱི་ཆེ་སྒྲུང་གཅིག་ལ་འཆང་བྱ་བར་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་
འདྲའི་འཛུམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མངལ་སྒྲིམ་ཁམས་དུག་ལྡན་ཡིན་པས་ཁྲབ་
བོ། །དེའི་ལུས་ལ་ཅ་སྟོང་སྤྲུག་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་རོ་རྒྱུད་དབུ་མ་གསུམ་
དང་བཅས་པ་ཡོད་ལ། མཐར་འཁྱིམ་པའི་ཆེ་ཅ་སྟོང་སྤྲུག་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་
གྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་རོ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་འདུས་ཤིང་། དེ་གཉིས་གྱི་རྒྱུད་ཡང་ཅ་

དབུ་མ་ལ་ཐེམ། ཅ་དབུ་མའི་སྟོད་སྟོད་ཀྱི་རྒྱང་རྣམས་ཀྱང་མཐར་སྟོང་གའི་
ཅ་འདབ་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་གི་ཁམས་དཀར་དམར་གཟུ་ཁ་སྒྱར་གྱི་ཚུལ་དུ་
ཡོད་པའི་དབུ་མ་ན་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་སེམས་ངོ་ཤོ་གཅིག་པའི་ཆ་ཤས་
སྟོག་འཛིན་གྱི་རྒྱང་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐེམ་པའི་སྟོན་ནས་འཆི་དགོས་ཏེ།
ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ན་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་མ་གཏོགས་
པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གྱིད་པའི་རྒྱང་ཅུང་ཟད་ཅིག་གནས་ན་འཆི་བ་མི་
སྟོན་པས་སོ། །

དེ་ཡང་ཕྱང་པོ་ལྷ། ཁམས་བཞི། སྤྱི་མཆེད་དུག །ཡུལ་ལྷ། གཞི་དུས་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་སྟེ་རགས་པ་ཉེར་ལྷ་ཐེམ་པའི་སྟོན་ནས་འཆི་དགོས་ལ། ཐེམ་
རིམ་ནི། དང་པོར་གཟུགས་ཕྱང་གི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ལྷ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་
ཕྱང་པོ། གཞི་དུས་ཀྱི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས། སའི་ཁམས། མིག་གི་དབང་པོ།
རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་ཏེ་ལྷ་པོ་དུས་མཉམ་དུ་ཐེམ་པར་
འགྱུར་བས་དེ་རྣམས་སོ་སོའི་ཐེམ་པའི་རྟགས་ནི། གཟུགས་ཕྱང་ཐེམ་པའི་
ཕྱི་རྟགས་སུ་ཡན་ལག་རྣམས་སྤར་ལས་སྤར་བྱ་འགྲོ་ཞིང་། ལུས་ཉམ་ཆུང་བ་
དང་། ལུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་པོ། །

གཞི་དུས་ཀྱི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ནི་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་
བཞིན་དུ་ཡུལ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་
བཤད་ལ། དེ་ཐེམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་མིག་མི་གསལ་ཞིང་རབ་རིབ་དུ་

འགྱུར། སའི་ཁམས་ཐེམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་ལུས་ཤས་ཆེར་སྐྱམ་ཞིང་ཡན་
ལག་རྣམས་སྟོད་སྟོད་པོར་འབྲོ་བ་དང་། ལུས་ས་འོག་ཏུ་བྱིང་བ་ལྟ་བུའི་
ཉམས་འབྱུང་། མིག་གི་དབང་པོ་ཐེམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་མིག་འབྱེད་འཛུམ་
མི་རུས། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་ཐེམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་ལུས་
ཀྱི་བཟག་མདངས་ཡལ་ཞིང་ཉམས་སྟོབས་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་རྣམས་
ཀྱི་ནང་རྟགས་སུ་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྲ་བ་སོས་ཀའི་དུས་སུ་བྲེ་མ་ལ་ཉི་
འོད་སོག་པ་ན་རྒྱུར་སྒྲིང་བ་ལྟ་བུ་སྟོ་མེར་བའི་སྒྲིང་བ་འབྱུང་རོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་ཆོར་ཕྱང་གི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ལྟ་བུས་མཉམ་དུ་ཐེམ་སྟེ།
ཆོར་ཕྱང་ཐེམ་པ་ན་ཕྱི་རྟགས་སུ་དབང་ཤེས་འཁོར་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་སྐྱག་
བཏང་སྟོམས་གསུམ་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་མི་སྟོང་། གཞི་དུས་ཀྱི་
མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི་བདེ་སྐྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཆོར་བར་རིགས་
གཅིག་ཏུ་བྲན་པའི་ཤེས་པ་ལ་བཤད་ཅིང་། དེ་ཐེམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་ཡིད་
ཤེས་འཁོར་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་སྐྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་མི་བྲན། རྒྱུ་
ཁམས་ཐེམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་ལ། ཁ་རྒྱ་དང་། རུལ་དང་། གཅིན་དང་ཁྲག་
དང་། ལུ་བ་རྣམས་ཤས་ཆེར་སྐྱམ། རྣ་བའི་དབང་པོ་ཐེམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་
ཕྱི་ནང་གི་སྒྲིམ་མི་སོས། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་
རྣ་བའི་ནང་གི་ཕྱར་སྒྲིམ་འབྱུང་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་རྟགས་སུ་དུ་བ་ལྟ་བུ་
ཞེས་བྲ་བ་དུ་བ་འཁྲིགས་པའི་དཀྱིལ་ནས་དུར་ཁུང་ནས་དུ་བ་འབྱུང་བ་ལྟ་

བྱ་སྡོལ་ཤོད་ཤོད་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འཆར་རོ།

དེའི་རྗེས་སུ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རིགས་ཀྱི་ཚོས་ལྷ་དུས་མཉམ་དུ་
 ཐིམ་ལ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཐིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་པ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཉི་
 དུ་སོགས་ཀྱི་དོན་མི་བློ། གཞི་དུས་ཀྱི་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི་ཉི་དུ་སོགས་
 ཀྱི་མིང་སོ་སོར་བྲན་པའི་ཤེས་པ་ལ་བཤད་ཅིང་། དེ་ཐིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་
 པ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཉི་དུ་རྣམས་ཀྱི་མིང་མི་བློ། མའི་ཁམས་ཐིམ་པའི་ཕྱི་
 རྟགས་སུ་ལུས་ཀྱི་མེ་བོད་ཡལ་ནས་བཟང་བཏུང་འདྲུ་བའི་རུས་པ་ཉམས།
 ལྷའི་དབང་པོ་ཐིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་སྒྲོ་ནས་རྒྱང་ནང་དུ་སྤྱད་པ་ཞན་ཅིང་།
 ཕྱིར་བློ་ལ་རིང་དུ་རྒྱ་བའི་དབྱགས་བཅེགས་མ་འབྱུང་། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་
 བསྐྱས་པའི་དྲི་ཐིམ་པའི་ཕྱི་རྟགས་སུ་སྒྲས་དྲི་ཞིམ་མི་ཞིམ་གང་ཡང་མི་ཆོད།
 དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་རྟགས་སུ་མཁའ་སྒྲུབ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཀྱང་བྲ། སྤོང་བུ་མེ་བྲིང་
 ལྟ་བུ་ཞེས་བྲ་བ་དུང་ཁུང་ནས་དུ་བ་སྒྲོ་སོད་སོད་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་གསེབ་
 ནས་མེ་སྟག་དམར་ཆོག་ཆོག་པ་ལྟ་བུའམ། ཡོས་རྩོས་པའི་སྒྲ་ངའི་རྒྱ་བ་ཀྱི་
 དེག་པ་ལ་མེ་སྟག་དམར་ཡལ་ཡལ་འོང་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་བ་འབྱུང་ངོ་། །

དེའི་ཇེས་སུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རིགས་ཀྱི་ཚོས་ལྷ་དུས་མཉམ་དུ་
 ཐེམ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཐེམ་བའི་བྱི་རྟགས་ལ་ལུས་ཀྱི་བྱ་
 བ་བསྐྱལ་བསྐྱོད་སོགས་མི་རུས། གཞི་དུས་ཀྱི་བྱ་སྐྱབ་ཡེ་ཤེས་ནི་འཛིག་
 རྟན་པའི་བྱའི་བྱ་བ་དང་དགོས་པ་སོགས་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལ་བཤད་ཅིང་།

དེ་ཐེམ་པའི་བྱི་རྟགས་སུ་འཛིན་རྟེན་པའི་བྱི་འྲུ་བ་དང་དགོས་པ་སོགས་
གང་ཡང་མི་ཏོ། རྒྱུད་གི་ཁམས་ཐེམ་པའི་བྱི་རྟགས་སུ་སློག་འཛིན་སོགས་
རྒྱུད་བཅུ་རང་རང་གི་གནས་ནས་སྒྲིབ་གར་འཕོ་ཞིང་དབྱུགས་བྱི་ནང་དུ་རྒྱ་
བ་འཆད། ལྷའི་དབང་པོ་ཐེམ་པའི་བྱི་རྟགས་ལ་ལྷ་སྒྲོམ་ཞིང་ལྷུང་ལ་ལྷའི་རྩ་
བ་སྒྲོན་པོར་འགྱུར། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རོ་ཐེམ་པའི་བྱི་རྟགས་སུ་
སྒྲེས་རོ་དབྱག་གང་ཡང་མི་སྒྲོང་། སྐབས་འདིར་ལུས་དབང་དང་རེག་བྱ་
ཡང་ཐེམ་དགོས་པས་དེ་ཐེམ་པའི་བྱི་རྟགས་ལ་རེག་བྱ་འབྱུང་རྩུབ་གང་
ཡང་མི་སྒྲོང་ངོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་རྟགས་སུ་མར་མེ་འབར་བ་ལྷ་བྱ་ཞེས་
བྱ་བ་མར་མེ་ཟ་དགར་རྩེ་མོ་ཏ་ལ་ལ་འགོ་བ་ལྷ་བྱའི་སྤང་བ་འབྱུང་ངོ། །

དེ་ཡང་འབྱུང་བཞི་སྡེ་མ་བྱི་མ་ལ་ཐེམ་རྩུལ་ནི་འབྱུང་བ་སྡེ་མའི་རང་
རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་བསྐྱུས་ནས་བྱི་མའི་རྒྱས་པ་
གསལ་དུ་སོང་བ་ལ་འབྱུང་བ་སྡེ་མ་བྱི་མ་ལ་ཐེམ་ཞེས་བཤད་བ་ཡིན་གྱི།
འབྱུང་བ་སྡེ་མ་ཞིག་བྱི་མའི་རང་བཞིན་དུ་སོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ས་རྩུ་ལ་
ཐེམ་ཞེས་པས་རྒྱུད་གིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཉམས་ནས་རྩུ་
རྒྱུད་གིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་གསལ་དུ་སོང་བས་ན། སྡེ་
མའི་རྒྱས་པ་བྱི་མ་ལ་འཕོས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འབྱུང་བས་ས་རྩུ་ལ་ཐེམ་ཞེས་
བཤད་ལ། ས་རང་དགའ་བ་ཞིག་རྩུ་རང་དགའ་བ་ཞིག་ལ་ཐེམ་པ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །དེས་གཞན་རྣམས་ལ་འང་རེགས་འགྲེལ། །

འབྱུང་བཞི་ཐེམ་རྩེས་སྤྱི་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོགས་པའི་སེམས།
སྤྱང་བ་དཀར་ལམ་པའི་སེམས། མཆེད་པ་དམར་ལམ་པའི་སེམས། ཉེར་
ཐོབ་ནག་ལམ་པའི་སེམས། འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་གྱི་
ཡུང་པོའི་རིགས་གྱི་ཆོས་ལྔ་པོ་འདི་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་འཆར་དགོས་
སོ། །རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོགས་པའི་སེམས་དང་། དེའི་བཞེན་པར་གྱུར་
པའི་རྒྱུད་གཉིས་སྤྱང་བ་དཀར་ལམ་པའི་སྤྱོད་ཏུ་ཐེམ་དགོས་ཏེ། དེ་དང་
སྤྱང་བའི་སེམས་གཉིས་འཛིན་སྤངས་མི་མ་སྤུན་ཞིང་སྤྱི་རབས་གྱི་བྱང་པར་
ཆེ་བས་སྤྱང་བ་རང་དུས་སྤྱི་དེ་འབྲེལ་སྒྲོ་རབས་པ་མེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་
རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་བཞེན་པའི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་སྤྱང་བ་ལ་
ཐེམ་པར་ཚུམ་པའི་ཆེ་མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱང་བ་འབྱུང་། དེ་སྤྱང་བ་ལ་
ཐེམ་པའི་སྤྱང་བ་རང་དུས་གྱི་རྟོགས་ནི་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པའི་
ཆེ་མཆོན་མོ་སྒྲ་བ་ཤར་བའི་འོད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལོན་ཏུ་
དངས་ཤིང་སྟོང་སང་དེ་བ་ལ་འོད་ཀྱི་སྤྱང་བ་དཀར་པོའི་རྣམ་པ་ཞིག་འཆར་
ལ། དེ་ལྟར་འཆར་བའི་རྒྱུན་ནི། སྤྱིང་ག་ཡན་ཆད་ཀྱི་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་ཐམས་
ཅད་དབུ་མའི་ཡར་སྤེལ་སྤྱི་ལྷགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱི་པོའི་རྩ་མཐུད་གོལ་
བའི་དབུས་ན་པ་ལས་ཐོབ་པའི་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་ཉི་ཡིག་མགོ་ཐུར་བསྟན་
གྱི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་ཐུར་ལ་འོངས་ཏེ། སྤྱིང་
གའི་རོ་རྒྱུད་གི་མཐུད་པ་བྱུག་སྒྲོར་གྱི་སྟོང་དུ་སྤེལ་བའི་བར་ལ་དེ་འབྲེལ་སྤྱང་

བ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་ནས་སྒྲ་འོད་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བ་ཤར་བ་མ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལ་སྒྲ་བ་དང་སྟོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲ་བ་དང་བཞོན་བའི་སྒྲ་དང་བཅས་བ་མཆེད་བ་ལ་
ཐེམ་ནས་མཆེད་བའི་ཐེམས་ཤར་བའི་ཆེ། སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་ལ་ཉི་
འོད་ཀྱིས་བྲུབ་བ་ལྟ་བུ་སྒྲ་ལས་ཀྱང་ཆེས་དྲངས་བའི་སྟོང་སང་རེ་བ་
དམར་པོ་འཕ་དམར་སེར་གྱི་སྒྲ་བ་འཆར་ལ། །དེའི་སྐྱོན་ནི་སྟོང་ག་མན་
ཆད་ཀྱི་རོ་རྒྱུད་གི་སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་དབྱ་མའི་མར་སྒྲ་ནས་ཞུགས་བའི་
སྟོབས་ཀྱིས་ནོར་བུའི་རྩ་འཁོར་གྱི་མདུད་བ་དང་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱིས་
མདུད་བ་ནམས་རིམ་གྱི་གྲོལ་བས། ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབྱས་སུ་མ་ལས་
ཐོབ་བའི་ཐོག་ལེ་དམར་པོ་ཨ་ཁུ་ཤར་ཤད་ཀྱི་རྒྱུ་བར་ཡོད་བ་མེད་རང་བཞིན་
ཅན་ཡིན་བ་ཡར་འོངས་ཏེ། སྟོང་གའི་རོ་རྒྱུད་གི་མདུད་བ་བྱུག་སྒྲོར་གྱི་འོག་
ཏུ་སྟོབ་བའི་བར་ལ་དེ་འབྲེལ་སྒྲ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་རོལ་ནས་ཉི་འོད་
སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བ་ཤར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྒྲ་བ་མཆེད་བ་དང་ཤིན་ཏུ་
སྟོང་བ་ཐེར་རོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་མཆེད་བ་བཞོན་བའི་སྒྲ་དང་བཅས་བ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐེམ་
བའི་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྟོང་གྱི་ཆེ་སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་ལ་མཚམས་ཀྱི་སྒྲ་ག་
འབྱུག་པོས་བྲུབ་བ་ལྟ་བུ་སྟོང་སང་ནག་ལམ་བའི་སྒྲ་བ་འཆར་ལ། དེ་ནི་
དབྱ་མའི་ནང་གི་ཡས་སྒྲ་མས་སྒྲ་ནམས་སྟོང་གའི་དབྱ་མའི་ནང་དུ་

འདུས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་གའི་རོ་རྒྱུད་གི་མདུད་པ་བྱུག་སྒྲོར་གྲོལ་ཏེ།
སྟོང་གི་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་མར་བབ། འོག་གི་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་ཡར་འོངས་ཏེ།
སྟོང་གའི་རྒྱ་ཁྲིའི་དབུས་ན་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གཟུ་ཁ་
སྤར་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པའི་དབུས་སུ་ཚུད་ནས་སྤང་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དེ་འདྲའི་
སྤར་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་ནས་སྤྲོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྤར་བ་ཤར་བ་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉེར་ཐོབ་དང་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྲལ། །དེ་ཡང་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་
སྟོད་ཡུལ་སྤར་དང་བཅས་པ་སྦྲེས་ལ། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྤང་ལ་ཡུལ་གང་ཡང་
མི་བྲན་པར་བྲན་མེད་དུ་བརྒྱལ་བ་ལྟར་ནག་འཛོམས་ཀྱིས་འགྲོ། །དེ་ནས་
ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་རྒྱུད་སེམས་ལས་སྒོ་བྱར་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱུད་སེམས་མཐའ་
དག་འགགས་ཏེ། དང་པོ་ནས་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་རྒྱུད་སེམས་
ཀྱི་བྲན་པ་མ་གསོ་བའི་བར་དེར་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྤང་བྲན་མེད་དེ་འོང་བ་ཡིན་
ལ། དེའི་རྗེས་སུ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་བྲན་པ་གསོས་ཏེ་འཆི་བ་
འོད་གསལ་འཆར་རོ། །

ཀུན་རྟོག་གཡོ་བ་དང་ཐེམ་པའི་བར་དུ་འབྱུང་ཞིང་སྟོན་གནམ་གཡའ་
དག་ལ་ཁྱེ་འོད་ཀྱིས་བྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་དཀར་ལམ་པའི་སྤར་བ་
འཆར་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་གཉིས་སྤར་རགས་པ་གཞན་གང་ཡང་མ་
འཆར་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། སྤར་བ་དཀར་ལམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་།
ཀུན་རྟོག་གཡོ་བ་དང་ཐེམ་པའི་བར་དུ་འབྱུང་ཞིང་སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་

ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་བ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་དམར་ལམ་བའི་སྤང་བ་འཆར་གྱི།
དེ་ལས་གཞན་བའི་གཉིས་སྤང་རགས་བ་གཞན་གང་ཡང་མི་འཆར་བའི་
ཡིད་ཀྱི་ཤེས་བ་ནི། སྤང་བ་མཆེད་བའི་མཆན་ཉིད། ཀྱན་རྟོག་གཡོ་བ་དང་
ཐེམ་བའི་བར་དུ་འབྱུང་ཞིང་སྟོན་གནས་གཡའ་དག་ལ་མཆན་མས་ཀྱི་སྒྲག་
འཐུག་པོས་ཁྱབ་བ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་ནག་ལམ་བའི་སྤང་བ་འཆར་གྱི། དེ་
ལས་གཞན་བའི་གཉིས་སྤང་རགས་བ་གཞན་གང་ཡང་མི་འཆར་བའི་ཡིད་
ཀྱི་ཤེས་བ་ནི། སྤང་བ་ཉར་ཐོབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

ཉར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐེམ་ནས་འོད་གསལ་ཤར་བའི་ཆེ་ཉར་ཐོབ་ཀྱི་
སྤང་བར་མེད་དེ་སངས་ནས་གཉིས་སྤང་རགས་བ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་བར་
སྟོན་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལ་ལྷ་འོད་ཉི་འོད་ཐུན་བ་སྟེ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱུན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་རང་མདོག་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་སྟོང་སང་ཤིན་ཏུ་དྲངས་བའི་སྤང་བ་སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
བའི་མཉམ་གཞག་གི་སྤང་བ་འདྲ་བ་ཞིག་འཆར་རོ། །དེ་ལྟར་འཆར་བའི་
རྒྱུན་ཡང་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གཉིས་མི་ཤིགས་བའི་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་
ལ་ཐེམ། དཔུ་མའི་ནང་གི་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སྟོག་འཛིན་
ཀྱི་རྒྱུང་ལ་ཐེམ་བས་དང་པོ་ནས་གཞི་ལ་ཡོད་བའི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུང་
སེམས་མདོན་དུ་གྱུར་བས་ན་དེ་འདྲའི་སྤང་བ་ཤར་བ་ཡིན་གྱི། བྱི་རོལ་ཀྱི་
ནམ་མཁའ་སྟོང་སང་སྤང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་

ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཆི་བ་དངོས་དེ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནི་གཞིའི་ཆོས་སྐྱེ་དང་། སྟོང་སང་དེ་ལ་གཞིའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་། དེ་
ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་དེ་ལ་གཞིའི་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་གྲང་
ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ཐ་མལ་བའི་མི་རྣམས་ཞག་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གནས་ལ། དེ་
ནས་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་རྟགས་འོང་ངོ། །ནད་ཀྱིས་ལུས་བྱངས་ཟད་
ངག་པ་ལ་ཞག་ཅི་ཙམ་སོང་ཡང་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་རྟགས་མི་འོང་
བའང་སྲིད་ལ། རྣལ་འབྱོར་བས་རྟོགས་པ་མཐོ་དམའི་དབང་གིས་འོད་
གསལ་དེ་ཆོས་སྐྱེ་དང་བསྐྱེས་ནས་འཛོག་པ་ལ་ཞག་གྲངས་མང་ཉུང་ངེས་
པ་མེད་པར་གསུང་། སྒྲུང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་
ཐེམ་ཚུལ་དེ་ཡང་སེམས་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མའི་རྣམ་པ་འགགས་ནས་བྱི་མ་བྱི་མ་
གསལ་དུ་སོང་བ་ལ་སྒྲུ་མ་བྱི་མ་ལ་ཐེམ་ཞེས་བྱའི། སྒྲུ་མ་བྱི་མའི་རང་
བཞིན་དུ་སོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་དཔེར་བ་བྱང་བ་ནི། དབྱར་དུས་ཀྱི་ཆར་གྱིས་སའི་
རྒྱལ་བར་སྒྲུང་ལ་སྒྲུང་བ་ལེགས་པར་མནན་པ་དང་། སྒྲིབ་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་
བྲལ་བ་གཉིས་ཆོགས་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པ་མང་དུ་འབྱུང་བ་སྟོན་གྱི་དུས་ཡིན་
པས་སྟོན་དུས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དཔེར་བ་བྱང་བ་དང་། ནམ་མཁའ་དེ་ཐོགས་
བཅས་རགས་པ་དགག་ཙམ་གྱི་སྟོད་སང་ཡིན་པ་ལྟར། སྟོང་པ་བཞི་པོ་
ཡང་ཡིད་ངོར་ཀྱང་རྟོག་རགས་པའི་སྒྲུང་བ་ལོག་ནས་སྟོང་སང་གི་སྒྲུང་བ་

འཆར་བ་གཉིས་སྒྲིང་ཚུལ་མཚུངས་པར་དཔེ་དོན་སྒྲུབ་བ་ཡིན་གྱི། གནས་
སྐབས་དེ་ན་ནམ་མཁའ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིང་བ་ཤར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་སྒྲིང་བའི་སྒྲ་རོལ་དུ་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུ་བཞོན་བའི་སྒྲིང་དང་
བཅས་པ་ཐེམ་ཐེན་ན། སྒྲིང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་དུས་སུ་ཐེམ་སྒྲིའི་སྒྲིང་
མེད་དམ་སྒྲིམ་ན། སྒྲིང་སྒྲིང་ལ་སྒྲ་རགས་མང་དུ་ཡོད་པའི་རགས་པ་
ནམས་ཐེམ་ཆར་ཡང་སྒྲ་བ་ཡོད་དོ། །དེས་ན་སྒྲིང་སྒྲ་བ་གཅིག་ལུས་ཤེས་
པའི་ཉེན་བྱེད་པའི་དུས་ནི་སྒྲིང་སྒྲིང་བ་ལ་ཐེམ་པ་ནས་ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་
ལ་ཐེམ་པའི་བར་དུ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིང་བ་བཞིའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་
ཡུལ་སྒྲིང་དང་བཅས་པ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་ནམས་ཡུལ་སྒྲིང་དང་བཅས་ཇི་སྒྲ་
ཇི་སྒྲ་སོང་བའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་ཡིད་འོར་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲིང་བ་རགས་པ་ལོག་
ནས་སྒྲིང་སང་རེ་བ་ཞིག་ཤར་བ་ཡིན་གྱི་སྒྲིང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་ལམ་མི་བསྐྱོམས་པའི་ཐ་མལ་བ་ལ་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་བདེན་
བྱུང་ཁོ་ན་ལས་བདེན་མེད་ཀྱི་སྒྲིང་བ་མི་འཆར་ཉེ། སྐབས་འདིའི་སྒྲིང་བ་
བཞི་པོ་སེམས་ཅན་འཆི་ཆད་ཐམས་ཅད་ལ་འཆར་བས་འཆི་བའི་སྐབས་
སྒྲིང་ཉིད་ཉོགས་ན་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཐ་མལ་བ་
ནམས་ཀྱིས་འཆི་བ་འོད་གསལ་དེ་སྒྲིང་ལ་མ་རེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིང་བ་
ཡིན་གྱི། དེས་ཤེས་དང་བཅས་ཉེ་སྒྲིང་བ་མིན་ནོ། །དེ་ནི་མའི་འོད་གསལ་
ཡིན་ལ། ལམ་དུས་ཀྱི་གཉིད་དང་སད་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱོམས་སྒྲིབས་

གྱིས་ཤར་བའི་འོད་གསལ་ལ་བྱའི་འོད་གསལ་ཞེས་བྲ། དེ་གཉིས་འཆི་བ་
འོད་གསལ་གྱི་དྲུས་སུ་བསྐྱེས་ནས་བསྒྲོམས་པ་ལ་འོད་གསལ་མ་བྱ་
འདྲེས་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འོན་འཆི་བ་འོད་གསལ་དེ་སྤྱིར་འོད་གསལ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ནམ་
ཞེ་ན། རྣལ་འབྱོར་བས་འོད་གསལ་མ་བྱ་བསྐྱེས་ཏེ་ལྷ་ཐོག་ཏུ་འཛོག་པ་ནི་
འོད་གསལ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐ་མལ་བ་ལ་
རང་ལྷགས་གྱིས་ཤར་བའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་ནི་གཉིས་སྤང་རགས་པ་
འགགས་པ་ཅེས་ལ་འོད་གསལ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་མཆོན་ཉིད་པ་
མིན་ནོ། །

སྤྱིར་འོད་གསལ་ལ་གཉིས་ལས། སྟོང་ཉིད་སྤྱོད་ལྷུལ་གྱི་འོད་གསལ་
དང་། དེ་ཉིད་པ་འེ་ལེས་ལྷུལ་ཅན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་འཛོག་གོ། །འཆི་
བའི་རིམ་པ་འདི་རྣམས་སྤྲུགས་སྒྲུ་མེད་གྱི་བསྐྱེད་ཚོགས་གཉིས་གྱི་འཆི་བ་
ཆོས་སྤྱར་འབྲེར་བའི་ལམ་འབྲེར་དང་། དཔེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
རྣམས་གྱི་སྤྱང་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་འདི་རྣམས་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་
ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེད། །

གཉིས་པ་བར་དོ་འགྲུབ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཆི་བ་འོད་
གསལ་གྱི་སེམས་དེ་གཡོ་མེད་དུ་ཅི་ཅེས་གནས་བའི་མཐར། དེའི་ངང་ནས་
འདར་འཕྲིག་ཅེས་གྱིས་ཅུང་ཟད་གཡོ་བ་ཞིག་འོང་ལ། དེ་བྱུང་བའི་ཆེ་འོད་

གསལ་ལས་ལྟར་བར་རྩོམ་པ་ཡིན་པས་མཆོམས་དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་
རྒྱང་སེམས་དེ་སྤྱིང་གའི་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་ཐིག་ལེ་ཁ་བཤག་ཕྱེ་བའི་
ནང་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱངས་ཏེ་ཐོན་ནས་ལུས་འདི་བོར་ཏེ། བར་དོའི་ལུས་
བྱུང་བ་ཡིན། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྤྱིང་གའི་ཁམས་དཀར་པོ་སྤྱར་དུ་
བབས་ནས་རྟགས་གྱི་ཆེ་དང་། དམར་པོ་གྲེན་དུ་སོང་ནས་སྤྱིང་གི་སྒྲ་སྒྲོ་
ནས་ཕྱིར་འབྱུང་ངོ། །དེ་ཡང་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་
རྒྱང་འོད་ཟེར་ལྷ་བ་དེ་བར་དོའི་ལུས་གྱི་ཉར་ལེན་དང་སེམས་གྱི་ལྷན་ཅིག་
བྱེད་རྒྱུན་བྱེད་ལ། འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དེ་བར་དོའི་ལུས་གྱི་ལྷན་
ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་དང་སེམས་གྱི་ཉར་ལེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གང་དུ་སྦྱེ་
འགྱུར་གྱི་མིའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བར་དོ་རྒྱང་གི་ལུས་ཅན་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྤང་པོ་
རྩིང་བ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་གནས་ལ་འགྱུར་བོ། །

དེའི་ཆེ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་སོགས་སྤར་བཤད་པ་ལས་གོ་རིམ་
བརྒྱུག་སྟེ་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉར་ཐོབ་ནག་ལམ་པ་ཤར་བ། འཆི་བ་འོད་
གསལ་འགགས་པ། བར་དོ་བྱུང་བ་རྣམས་དུས་མཉམ་ཡིན་ཏེ། མཛོན་པ་
གོང་འོག་དང་ས་སྟེ་སོགས་མང་པོ་ནས་འཆི་སྤྱིད་འགགས་པ་དང་བར་
སྤྱིད་བྱུང་བ་གཉིས་སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་དུ་དུས་མཉམ་པར་
གསུངས་ཤིང་། བར་སྤྱིད་པ་རྩུས་སྦྱེས་ཡིན་པས་དབང་པོ་དང་ཡན་ལག་
ཉིད་ལག་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ལོ། །

བར་དོ་གྲུབ་མ་ཐག་པའི་སེམས་ནི་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ཡིན་ལ།
དེ་ལས་ལུགས་ལྟོག་གི་མཆེད་པ་དང་། དེ་ལས་སྤང་བ་དང་། སྤང་བ་དེ་
ལས་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་རྣམས་སྦྱེས་ཏེ་བར་དོ་བ་དེས་སྦྱི་
གནས་དང་དྲི་འཆོལ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་མངོན་པར་རྒྱག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
དག་གི་ཆེའང་སྤར་བ་ཤད་པའི་རིམ་པ་ལས་བརྒྱུ་སྟེ་ཉེར་ཐོབ་ནས་སྦྱིག་
རྒྱའི་བར་གྱི་ཉགས་རྣམས་རིམ་བཞིན་འབྱུང་། ཤ་ཁག་དོས་བཅས་སོགས་
འབྱུང་ལུས་རགས་པ་སྤངས་པའི་རྒྱུ་ཅུ་ཙམ་ལས་བྲུབ་པའི་ཡིད་ལུས་ཤིན་
ཏུ་སྤར་བའི་བར་དོ་བ་དེ་ལ། གཞིའི་ལོངས་སྤྱད་དང་། དེ་ཐ་ཞེས་བྱའོ། །

འོན་དེ་འབྲེལ་བར་དོ་ཡོད་པའི་དཔེ་རིམ་བྱ་ཡིན་ཞེས། ད་ལྟ་རང་ཅག་
རྣམས་གཉིད་དུ་འགྲོ་བ་ན་གཉིད་ཀྱི་སྒྲུབས་ཀྱི་ཉགས་བཞི་དང་སྟོང་པ་བཞི་
འཆི་དུས་དང་འབྲེལ་བ་སྦྱི་མ་ཅུ་ལ་འཇུག་ནས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཆར་
ལ། དེ་ལས་སྤང་བར་ཚོམ་པ་ན་མི་ལམ་གྱི་ལུས་སུ་སྤང་བར་ཚོམ་ཞིང་།
གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་པ་ན་མི་ལམ་གྱི་ལུས་བྲུབ་སྟེ། མི་ལམ་
ཀྱི་སྒྲུབས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་སྒྲ་ཆོགས་ཤིག་བྱེད་ཅིང་། གཉིད་སད་པར་ཚོམ་པའི་
ཆེ་མི་ལམ་གྱི་རྒྱུ་ལུས་དེ་མེ་ལོང་ལ་ཏ་བཏབ་པ་བཞིན་མཐའ་ནས་ཡལ་
ཏེ་སྤྱང་གར་འདུས་ནས་སྤང་པོ་རྟིང་པའི་སྤྱང་གཞི་རྒྱ་རྒྱུ་ནང་གི་ཤིན་ཏུ་སྤར་
པའི་རྒྱུ་སེམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ལ་ཐེམ་ནས་གཉིད་སད་དེ། བྱ་བྱེད་སྒྲ་
ཆོགས་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་བར་དོའི་ངོ་བོའི་བྱང་པར་ནི་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་བ། རྩེ་སྤྲེལ་
ཡིན་པས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་རྩོགས་པ། སྤ་
བའི་ལུས་ཅན་ཡིན་པས་རྩོ་རྩེ་པ་ལམ་གྱིས་ཀྱང་གཞིག་ཏུ་མེད་པ། མའི་
མངལ་ལྟ་བུའི་སྤྲེལ་གནས་མ་གཏོགས་རི་རབ་སོགས་གང་ལའང་ཐོགས་པ་
མེད་པ། ལས་ཀྱི་རྩེ་འབྲུལ་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་ལ་རིམ་ལྔར་འདོད་པ་
བཞིན་འགྲོ་བུས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་པར་མི་བྱས་པའོ། །

མཛོད་ལས། འགྲོ་བ་གང་གི་བར་སྤྲོད་བྱུང་ན་དེ་ལས་འགྲོ་བ་གཞན་
དུ་མི་སྤྲོག་པར་བཤད་ཀྱང་། ཀུན་བརྩམས་ལས། གང་གི་བར་སྤྲོད་བྱུང་ན་
དེར་སྤྲེལ་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་སྤྲོག་པ་ཡོད་པར་གསུང་།
འོན་ཀྱང་མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལའང་བར་དོའི་རྟེན་ལ་དབྱ་
བཅོམ་ཐོབ་པའི་བར་འདའ་བ་ཡོད་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྤྲེལ་བའི་
དགོས་པས་བྱུང་བ་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །

མིང་གི་རྣམ་གངས་ནི། ཡིད་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྤྲོད་འཆོལ་དང་། བི་ཐ་
དང་། སྤྲོད་པ་བར་མ་དང་། མངོན་པར་འབྱུང་བའི་སྤྲོད་པ་ཞེས་མཛོད་
ལས་བཤད་དོ། །ཆེ་ཆད་ཀྱི་བྱང་པར་ནི་རིང་མཐའ་ཞག་བདུན་ཡིན་ཡང་
སྤྲེལ་བའི་རྩེན་ཆོགས་ན་བར་སྤྲོད་བྱུང་བའི་མོད་ལ་སྤྲེལ་བའི་དུ་ཉིང་མཚམས་
སྤྱོར་བའང་ཡོད་པས་ངེས་པ་མེད། གལ་ཏེ་ཞག་བདུན་ནས་སྤྲེལ་བའི་རྩེན་མ་
ཆོགས་ན་ཞག་བདུན་གྱི་མཐར་འཁྲིམས་རེ་བྱས་ཏེ་ཡང་བར་དོ་དེ་ཉིང་

བྱུང་སྟེ་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་ཞག་བདུན་སྟག་བདུན་འདས་པ་ན་
ངེས་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཆོག་གས་ཏེ་སྐྱེ་སྤྱད་ལེན་པས་བྱུང་བར་སའི་དངོས་
གཞིར་གསུངས་སོ། །

ཞག་བདུན་གྱི་མཐར་འཆི་ཆུང་རེ་བྱེད་ཚུལ་ནི། བར་དོའི་རྒྱང་ལུས་དེ་
མེ་ལོང་ལ་ཏ་བཏབ་པ་མཐའ་ནས་སྤྱད་པ་བཞིན་སྟོད་སྟོད་ནས་རིམ་གྱིས་
སྟོང་གར་འདུས་ཏེ་བར་དོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་རྟོག་
པ་བཞོན་པའི་རྒྱང་དང་བཅས་པ་ཐེམ་ནས། བར་དོ་འཆི་བའི་རྟགས་བཞི་
དང་སྟོང་པ་བཞི་སྐྱེ་མ་ཅམ་རེ་སྤྱར་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤར་ནས་བར་དོ་གི་བའི་
འོད་གསལ་མཛོན་དུ་བྱས། དེ་ནས་འོད་གསལ་དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱང་གིས་
ཉེར་ལེན་བྱས་ནས་ལུགས་ལྟོག་དུ་ལངས་པའི་ཉེར་ཐོབ་བྱུང་བ་དང་དུས་
མཉམ་དུ་བར་དོའི་རྒྱང་ལུས་སྤར་བཞིན་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །བར་དོའི་རྟེན་ལ་
འཆི་ཆུང་རི་ཅམ་བྱས་ཀྱང་བར་སྤྱད་རང་ལ་བསྐྱུ་ལ། བར་དོ་བ་དེས་རང་
གི་སྤྱེ་མའི་ལུས་རྟེན་མཐོང་ཡང་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ལུས་རྟེན་རྟིང་བ་དེ་དའི་ལུས་ཡིན་སྟེ་མ་དང་དེ་ལ་འཇུག་འདོད་ཀྱི་སྒོ་མི་
སྐྱེ་བར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུང་།

ཁ་ཅིག །བར་དོའི་ཆེ་ཆད་ཞག་བདུན་དུ་གསུངས་པ་དེ་རིགས་ཐུག་
རང་རང་གི་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་
དཔུལ་བ་པ་དང་ཁམས་གོང་མའི་ལྷ་ནམས་ཀྱི་བར་དོ་ལ་འགྲོ་བ་དེ་དང་

དེའི་ཞག་བདུན་སོགས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པས་ལོ་བྱེ་བ་
ཐག་ཤིན་ཏུ་མང་པོའི་བར་དུ་ཡང་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་མི་འཆོགས་པར་བར་དོར་
གནས་པ་ཞིག་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཐལ་ཆེ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །

སྤྱིད་པ་འཕོ་ཚུལ་གྱི་བྱུང་བར་ནི། དཔུལ་བར་སྐྱེ་ན་བཤང་ལམ་ནས་
འཕོ་ལ། ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེ་ན་ཁ་དང་། དུད་འགྲོར་སྐྱེ་ན་བྲི་ཚུའི་ལམ་དང་།
མིར་སྐྱེ་ན་མིག་དང་། འདོད་ལྟར་སྐྱེ་ན་ཉེ་བ། གནོད་སྐྱེ་ན་དུ་སྐྱེ་ན་སྒྲ། བྱ་བ་
བའི་ལྟ་དང་མིའམ་ཅིར་སྐྱེ་ན་ན་བ། གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་ན་
མཆོམས་ཀྱི་དབུས། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བོ་ནས་འཕོ་བར་རྒྱུད་
བརྟག་པ་བརྒྱད་པ་སོགས་ལས་བཤད། འོ་ན། ས་སྤེ་སོགས་སུ་ལུས་
འདོར་བ་ན་སྤྱིང་ག་ནས་རྣམ་ཤེས་འཕོ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
མི་འགལ་ཉེ་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་རྣམ་ཤེས་འཕོ་བ་ན་ཐོག་མར་སྤྱིང་ག་ནས་འཕོ་
བ་ཡིན་ཡང་། དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་བྱི་རོལ་ཏུ་འཕོ་བ་ན་སྒོ་སོ་སོ་ནས་འཕོ་བར་
བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་

ཡང་མཛོད་ལས། དེམ་གྱིས་འཆི་ན་རྒྱང་བ་དང་། །ཉེ་བ་སྤྱིང་གར་
ཡིད་འཆི་འཕོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར། དན་སོང་དུ་སྐྱེ་ན་རྒྱང་བ་དང་།
མིར་སྐྱེ་ན་ཉེ་བ་དང་། ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་དག་བཅོམ་པ་འཆི་ན་སྤྱིང་གར་རྣམ་
ཤེས་འགག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ནི་གནས་དེ་དག་
ཏུ་ཡིད་འགགས་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར། རྒྱང་བ་ལ་

སོགས་པའི་གནས་དེ་དག་ཏུ་ལུས་དབང་འགགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིད་
གྱི་རྣམ་ཤེས་འགགས་ཚུལ་སོ་སོ་བ་སྟོན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གནས་དེ་དག་
ནས་རྣམ་ཤེས་བྱི་རོལ་ཏུ་འཕོ་བར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པས་སྤར་བ་འད་པ་དང་
འགལ་བ་མེད་དོ། །མཐོང་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་ནི་བར་དོ་རིགས་མ་ཐུན་དང་
སྟེའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པས་མཐོང་བར་མཛོད་ལས་བཞད། དེ་ལ་སྟེའི་
མིག་སྦྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ནི་མ་དག་པ་དང་། བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་
ཐོབ་པ་ནི་སྟེའི་མིག་དག་པ་ལ་འཛོག་གོ། །བར་དོ་གོང་མ་གོང་མས་འོག་མ་
འོག་མ་མཐོང་བའི་ལུགས་ཀྱང་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཞད།

ཐོང་ཚོད་གྱི་བྱད་པར་ནི། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིའི་བར་དོ་བྱིས་པ་ལོ་
ལྷའམ་དུག་ལོན་པ་ལྟ་བུར་མཛོད་འགྲེལ་དུ་བཞད་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
ངེས་པ་ཅན་མ་གསུངས་སོ། །

རྣམ་པའི་བྱད་པར་ནི། ངན་འགྲོའི་བར་དོ་ཕྱར་བ་ནག་པོ་བརྒྱུད་བའམ་
མཚན་མོ་ཐུན་ནག་གིས་བྱབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། བདེ་འགྲོའི་བར་སྲིད་སྒྲུལ་བུ་
དཀར་པོ་བརྒྱུད་བའམ་མཚན་མོ་ཆེ་འོད་ཀྱིས་བྱབ་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འབྱུང་
བར་སའི་དངོས་གཞིར་གསུངས།

ཁ་དོག་གི་བྱད་པར་ནི། དཔྱལ་བའི་བར་དོ་སྤོང་དུ་མ་མེས་ཆིག་པ་ལྟ་
བུ་དང་། ཡི་དགས་ཀྱི་བར་དོ་ཆུ་ལྟ་བུ། དུད་འགྲོའི་བར་དོ་དུ་བ་ལྟ་བུ།
འདོད་པའི་སྟོ་མའི་བར་དོ་གསེར་ལྟ་བུ། གཟུགས་ཁམས་པའི་བར་དོ་

དགར་པོ་སོགས་སུ་དགའ་བོ་མངལ་འབྱུག་གི་མདོ་ལས་བཤད།

བྱད་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། གང་དུ་སྐྱེ་འབྱུར་གྱི་འགྲོ་བ་དེའི་སྔོན་
དུས་ཀྱི་སྲིད་པའི་ཤ་ཚུགས་ཅན་ནས་ལུས་དབྱིབས་ཅན་ཡིན་པར་མཛོད་
ལས་གསུངས་ཤིང་། སྲིད་པ་བཞི་ནི། སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྐྱར་བའི་
སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེ་སྲིད་དང་། དེའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འཆི་སྲིད་མ་
གྲུབ་པའི་བར་གྱི་སྲིད་པ་ནི་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། འཆི་བའི་སྐྱད་ཅིག་
ཐ་མཐམ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བའི་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ནི་འཆི་
སྲིད་དང་། འཆི་སྲིད་དང་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་ནི་བར་
སྲིད་དོ། །སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་ལ་འབྲུལ་ནས་བར་དོ་བ་
དེ་སྐྱེ་བ་སྐྱ་མའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་
དབྱིབས་ཅན་དུ་བཤད་པ་མཐོང་ནས་ཞག་བྱེད་དང་བཞི་སྐྱེ་བ་སྐྱ་མ་དང་།
བྱེད་དང་བཞི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་ནི་ཁྱུངས་རྣམ་
དག་གང་ཡང་མེད་པའི་སྒྲོ་བཏགས་ཁོ་ནར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་གསུང་།
དེས་ན་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཞེས་པའི་སྔོན་ནི་ཆེ་ཕྱི་མའི་འཆི་སྲིད་ལ་ལྟོས་
པའི་སྔོན་ཡིན་གྱི་བར་དོ་ལ་ལྟོས་པའི་སྔོན་དུ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མཛོད་
ལས་ཀྱང་། སྔོན་དུས་སྲིད་འབྱུང་ཤ་ཚུགས་ཅན། །ཞེས་པའི་འབྱུང་ཞེས་པ་
ནི་མ་འོངས་པའི་ཆོག་ཡིན་གྱི་འདས་ཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །

ཡང་གང་དུ་སྐྱེ་འབྱུར་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ལ།

འགའ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་ན་དབང་པོ་མ་ཆང་བའི་འགྲོ་བ་དེའི་བར་དོ་བ་ཡང་
དབང་པོ་མ་ཆང་བར་སྐྱེ་བ་ནི་ཆེར་མི་འཐད་དེ། སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེ་བའི་འོག་
ཏུ་མིག་སོགས་མ་ཆང་དབང་པོ་བར་འབྱུང་གི་བར་དོ་ལ་དབང་པོ་མ་ཆང་
བ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་གང་དུ་སྐྱེ་འབྱུང་གི་
འགྲོ་བའི་ནམ་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཅམ་གྱིས་ཆ་ཀྱན་ནས་འབྲ་བ་དགོས་ན་
ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེ་བར་འབྱུང་རྟོ།

བར་དོའི་འགྲོ་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་ནི། ལྷའི་བར་དོ་གྲུན་དང་། མིའི་བར་
དོ་ཐད་ཀ་དང་། ངན་འགྲོའི་བར་དོ་སྐྱེ་བོ་ཐུར་དུ་ཚུགས་ནས་འགྲོ་བར་ས་
ཡི་དངོས་གཞིར་ལས་གསུང་། དེ་ཡང་འདོད་གཟུགས་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་
བར་དོ་བརྒྱད་དགོས་པས་ཡར་གྱི་མཆམས་མེད་གྱི་ལས་དང་མར་གྱི་
མཆམས་མེད་གཉིས་ལ་བར་དོ་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ལམ་རིམ་
ཆེན་མོར་གསུང་ལ། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དོ་མེད་དེ་གང་དུ་ཤི་
འཕོས་པའི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་གཟུགས་མེད་གྱི་མིང་གཞིའི་ཕྱང་པོ་འབྱུང་
སོ། དེ་ནས་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་འབྱུང་གི་གང་ཟག་དེས་འཆི་བ་
འོད་གསལ་གྱི་ངང་ནས་གཟུགས་མེད་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་མངོན་དུ་བྱེད་གྱི་
འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལངས་པའི་ཉེར་ཐོབ་གྱི་སེམས་
མི་འཆར་ཏེ། དེ་འབྲའི་ཉེར་ཐོབ་གྱི་སེམས་ནི་བར་དོའི་སེམས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ།

གཟུགས་མེད་ལ་འདོད་གཟུགས་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་གནས་
ལོགས་པ་མེད་དོ། །བར་དོ་བྱད་བར་བ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་
སེམས་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོས་ནས་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་ཁྱེད་ཀྱི་པའི་བར་
དོན། གཞོན་ཏུ་མཆོད་དཔེས་བརྒྱན་པ། འོད་ཀྱིས་སྤིང་བཞི་བྱེ་བ་སྤྲུག་
བརྒྱ་གསལ་བར་བྱེད་བར་མཛོད་འགྲེལ་དང་རྣམ་བཞག་རིམ་བར་གསུང་
ལ། འོན་བཅུན་པ་ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་གྱིས། སྤང་པོ་ཆེ་དཀར་པོ་མཆེ་བ་
དུག་ལྡན་གྱི་རྣམ་པས་ལྷམས་སུ་ཁྱེད་ཀྱི་པའི་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། དེའི་
བཤད་པ་སྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའང་མིན་ལ། འོན་ཀྱང་དེའི་ཡུམ་གྱི་མི་
ལམ་དང་མཐུན་བར་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། མིར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་བར་དོ་དུང་
འགྲོའི་རྣམ་པ་ཅན་འདོད་ན་བསྟན་བཅོས་ཆད་ལྡན་མང་པོ་དང་འགལ་བའི་
ཕྱིར། དེ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས་ལ་སྤྱི་ཅི་བཞིན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་
ལུགས་ལ་ཚུལ་བསྟན་ཅམ་དུ་ཁས་ལེན་ནོ། །བར་དོའི་རྣམ་བཞག་འདི་
དག་སྤྲ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བར་དོ་ཡོངས་སྐྱུར་འབྱེར་བའི་ལམ་འབྱེར་
དང་། དག་མ་དག་གི་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་སྐྱུང་གཞི་ཡིན་པས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པ་
གལ་ཆེནོ། །

གསུམ་པ་དེས་སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་བར་དོ་བ་
དེས་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ། གནས་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་ཅིང་
ཉེས་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། མ་ནད་མེད་ཅིང་སྤྲ་མཆོད་ཀྱི་

ཁྲིག་དང་ལྷན་པའི་སྒྲིག་པ་ཡིན་པ། རི་ཟ་ཉེ་བར་འཁོར་ཞིང་འཇུག་འདོད་པ།
པོ་མོ་གཉིས་པན་ཚུན་ཆགས་ཞིང་ཕྱད་པ་སྟེ་གནས་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་
པ་དང་། མའི་མངལ་གྱི་དབྱས་ནས་གྱི་དབྱིབས་དང་འབྲ་བ་དང་། གྲོག་
མའི་རྒྱུ་པ་དང་། ར་མོང་གི་ཁ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་
གྱིས་བཀག་པ་སྟེ་མངལ་གྱི་ཉེས་པ་དང་། པ་མ་གཉིས་གང་རུང་ལས་ཁྲ་
ཁྲིག་མ་རྒྱུང་བ་འམ་རྒྱུང་ཡང་སྒྲིབ་འབབ་པ་དང་། དུས་མཉམ་དུ་བབས་
ཀྱང་གང་རུང་ཞིག་རུལ་བ་སྟེ་ས་བོན་གྱི་ཉེས་པ་དང་། རི་ཟ་དེས་པོ་མོ་
གཉིས་གྱི་བྱར་སྒྲིབ་པའི་ལས་མ་བསགས་པ་འཇུག་པོ་མོ་གཉིས་དེའི་པ་མར་
གྱུར་པའི་ལས་མ་བསགས་པ་ལས་གྱི་ཉེས་པ་སྟེ་ཉེས་པ་གསུམ་དང་བྲལ་
བར་དགོས་པར་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས་གསུངས་ལ། འདུལ་བ་ལུང་
ལས་གནས་བྱག་མངོན་དུ་གྱུར་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡང་དོན་འབྲེལ། །

དེ་ལྟར་མངལ་དུ་སྒྲིབ་པ་ལེན་པའི་མཐུན་ཁྱེན་གསུམ་ཆང་དགོས་ཤིང་
འགལ་ཁྱེན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་རི་ཟ་དེས། པ་མ་གཉིས་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་སྒྲིབ་
མ་བཞིན་དུ་མཐོང་སྟེ་འཁྲིག་སྒྲིབ་པར་འདོད་པའི་དབང་གིས་པོར་སྒྲིབ་པ་
ལ་ཆགས་ཞིང་པ་ལ་འབྲལ་འདོད་པ་དང་། མོར་སྒྲིབ་པ་ལ་ཆགས་ཤིང་མ་
ལ་འབྲལ་འདོད་སྒྲིབ་ལ། དེ་ནས་གང་ལ་ཆགས་པ་དེ་ལ་འཁྲུད་པར་ཚོམ་པ་
ན། ལས་གྱི་དབང་གིས་ལུས་གཞན་གང་ཡང་མི་སྤང་བར་པོ་མོ་གང་ཡིན་
དེའི་མཆོན་མ་ཅམ་སྤང་བས་ཁོང་ཁོ་སྒྲིབ་ཏེ་ཆགས་སྤང་གཉིས་གྱིས་འཆི་

རྒྱུན་བྱས་ནས་མངལ་དུ་འཇུག་གོ།

དེ་ཟདེས་པ་མ་གཉིས་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཁུ་ཁག་ལ་འཁུལ་
ནས་ཉལ་པོ་བྱེད་པར་མཐོང་བར་ས་མང་པོ་བ་ལས་གསུངས་ཤིང་། མཛོད་
འགེལ་དུ་པ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མཐོང་བར་ཡང་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་པོ་མོ་
གཉིས་ཉལ་པོ་བྱེད་པས་སྟོམས་འཇུག་བྱས་པ་ན་དབང་པོ་གཉིས་
བསྐྱབས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤར་སེལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཡོས་ཏེ་སྤུམ་མདོའི་
གཏུམ་མོ་པལ་བ་རྣམས་སྤར་བའི་བོད་ཀྱིས་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་ཁུ་བ་
རྣམས་ཅ་སྟོང་ཐག་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱབས་སྟོང་རྣམས་ནས་བབས་
བས་ལུས་སེམས་བདེ་བས་ཆོམ་ཞིང་སྐབས་དེར་ཆགས་པ་དྲག་པོའི་
སྐབས་སུ་བབས་པ་ན། མཇུག་ཏུ་ཁུ་བ་སྐྱབ་རེ་འབྱུང་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་པ་
མ་གཉིས་ཀ་ལས་ཁུ་ཁག་གི་ཐིག་པ་རེ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དེ་མའི་སྐྱེ་གནས་
སུ་འདྲེས་ནས་འོ་མ་སྟོལ་བའི་སྤྱིས་མ་ཆགས་པ་སྤར་ཡོད་པའི་དབུས་སུ་
བར་དོ་ཤི་བའི་རྣམ་ཤེས་འཇུག་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་ཐོག་མར་བར་དོ་པའི་ཁམས་
སྤྱི་བོད་མའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྟོགས་པ་པོ་གང་རུང་ནས་ཁྱེད་ཀྱིས་།

ཅ་སྟོང་ཐག་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བབས་པའི་ཐིག་ལེ་དང་འགྲོགས་
ཏེ་བར་དོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རྒྱུད་རྣམས་ཐིམ་ནས་སྤར་
མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རིམ་བཞིན་ཤར། བར་དོ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་རྣམས་
སྤར་ལུས་རགས་པའི་དོར་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལས་ཡུན་སྤར་བ་སྐྱེ་

མ་ཙམ་རེ་སྐྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཆར་ལ། དེའི་སྒྲིག་རྒྱ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་
བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་ཞིང་འོད་གསལ་དེའི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་ཞིག་
གིས་ཁྱ་ཁག་འདྲེས་བའི་དབྱས་སུ་ཉིད་མཆམས་སྐྱར་ནས་སྐྱེ་བ་སྤངས་པ་
དང་ལྷགས་ལྟོག་གི་ཉར་ཐོབ་བྱུང་བ་དུས་མཉམ། ཉར་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་སྤྲད་
ཅིག་དང་པོ་དེ་ནི་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་བའི་གཞི་དང་། སྐྱེ་
གནས་སུ་དང་པོར་ཉིད་མཆམས་སྐྱར་བའི་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཉར་
ཐོབ་སྤྲད་ཅིག་གཉིས་པ་མན་དང་། དེ་ལས་མཆེད་པ་དང་། དེ་ལས་སྤང་བ་
དང་། སྤང་བ་ལས་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་ཀྱན་རྟགས་རྣམས་བཞོན་པའི་
རྒྱུད་དང་བཅས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། སྤང་བའི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་ལས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
རྟེན་བྱེད་པའི་བྱས་པ་བྱུང་བར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུད་སྟེ། དེ་ལས་དེ་འདྲའི་
བྱས་པ་བྱུང་བར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་མའི་ཁམས་དང་། དེ་ལས་དེ་འདྲའི་བྱས་
པ་ཅན་གྱི་ཚུའི་ཁམས་དང་། དེ་ལས་དེ་འདྲའི་བྱས་པ་ཅན་གྱི་སའི་ཁམས་
རྣམས་རིམ་གྱིས་སྐྱེའོ། །

བར་དོ་སྐྱོ་གང་ནས་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་བར་རྣམ་
སྤང་གི་སྐྱེ་སྐྱེ་པོ་ནས་འཇུག་པར་བཤད་ལ། སྐྱོམ་འབྱུང་དང་དོ་རྩེ་སྤང་བ་
གཉིས་སུ་པའི་ཁ་ནས་འཇུག་པར་བཤད་པས་ན། ཐོག་མར་བར་དོ་པའི་ཁ་
འམ་སྐྱེ་པོ་ནས་ལྷགས་ཏེ་པའི་གསང་གནས་ནས་འཐོན། མའི་བརྒྱར་
ལྷགས་ནས་མངལ་དུ་ཁྱ་ཁག་གི་དབྱས་སུ་བར་དོ་ཤི་བའི་རྣམ་ཤེས་ཉིང་

མཆོམས་སྒྲིབ་བ་ཡིན་ནོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས། མའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
འཇུག་པར་བཤད་པས། དེ་ལྟར་ན་མའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྒོ་དང་། སའི་ཁ་དང་
སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་སྒོ་གསུམ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་
མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་མའི་བར་སྤྱིད་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། །སྤྱིར་ན་བར་
སྤྱིད་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་འཇུག་པའི་སྒོ་ལ་བྱ་ག་མི་དགོས་ཏེ། ལྷགས་ཀྱི་
ཐོ་ལུམ་གཤགས་པའི་ནང་ནས་སྤྱིན་བྱ་འབྱུང་བར་གྲག་གོ། །ཞེས་མཛོད་
འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་དང་། བེན་ཏུ་སྤྱ་བའི་བྲག་དང་དོ་རིལ་སེར་ཁ་མེད་
པའི་ནང་དུ་འང་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་བྱིར་དོ། །

མངལ་དུ་ལུས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཚུལ་ནི། མངལ་དེ་ནི་མའི་པོ་བའི་
འོག་མོང་གའི་སྤྱིང་གི་བར་དེར་ཡོད་པར་མངལ་འཇུག་པས་བཤད་དོ། །དེ་
ལ་དང་པོར་མེར་མེར་པོ་ནི། བྱེ་ལོ་མ་སྒོལ་བའི་སྤྱིས་མ་ལྟ་བུས་གཡོགས་པ་
ལ་ནང་བེན་ཏུ་སྤྱ་བའོ། །དེ་ནས་བཟུང་སྤྱེ་ལུང་པོ་རགས་པ་བྱུབ་པ་ཡིན་
པས་འཆི་བ་ལ་བྱུག་གི་བར་གྱི་ལུས་སྤྱ་རགས་ནམས་འབྱུང་བ་བཞིའི་
ཁམས་ལས་བྱུབ་པ་ཡིན་པས། ས་རྒྱུད་གིས་འཛིན་པར་བྱེད། རྒྱུ་རྒྱུད་
གིས་སྤྱད་པར་བྱེད། །མེ་རྒྱུད་གིས་མ་རུལ་ཅིང་སྤྱིན་པར་བྱེད། རྒྱུད་རྒྱུད་
གིས་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །མེར་མེར་པོ་ཞག་བདུན་སོང་བ་ན་རྒྱུད་གསར་པ་
སྐྱེ་སྤྱེ་རྒྱུད་གིས་སྤྱིན་པར་བྱས་པ་ལས་ལྟར་ལྟར་པོ་ནི་བྱེ་ནང་གཉིས་ཀ་ཞོ་
ལྟར་སྒྲིལ་ཤར་མ་བྱུར་པའོ། །དེ་ཞག་བདུན་སོང་བ་ན་དེ་ནས་ཡང་རྒྱུད་

གསར་བ་སྐྱེ་སྤྱེ་སྤྱིན་པར་བྱས་པ་ལས་གོར་གོར་པོ་ནི་ཤར་ནི་གྱུར་ལ་
མནན་མི་བཟོད་པའོ། །

དེ་ཞག་བདུན་སོང་བ་ན་རྒྱང་གསར་བས་སྤྱིན་པར་བྱས་པ་ལས་
མཁའ་འགྱུར་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཤ་སྐྱ་ཞིང་མནན་བཟོད་པའོ། །དེ་ཞག་བདུན་
སོང་བ་ན་ཡང་རྒྱང་གསར་བས་སྤྱིན་པར་བྱས་པ་ལས་རྒྱང་ལག་འགྱུས་པ་
ནི་བརྒྱ་གཉིས་དང་དབྱུང་བ་གཉིས་མགོ་པོའི་མཚན་མ་སྟེ་འབྱར་པོ་ལྔ་
གསལ་བར་དོད་པ་སྟེ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྔར་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་
གསུངས་ལ། མཛོད་འབྲེལ་དང་། ལུང་གི་མངལ་འཇུག་ལས། ལུར་ལུར་
པོ་དང་། མེར་མེར་པོ་དང་། བྱི་མ་གསུམ་སྤར་བཞིན་དུ་བཤད་ཅིང་། སའི་
དངོས་གཞི་ལས་དེ་གཉིས་ལྟོག་སྟེ་བཤད་ཀྱང་མིང་འདོགས་གྱི་རིམ་པ་མི་
འདྲ་བ་ཅ་མ་མ་གཏོས་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་གསུང་།

བདུན་སྟག་བཞི་པའི་ཁམས་སུ་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་རྣམས་དྲངས་
སྟོགས་བྱེ་ནས། དཀར་པོ་ལས་ནང་དུ་ཁྱ་བ་རུས་པ་རྒྱང་ཏེ་པ་ལས་ཐོབ་
པའི་མཛོད་གསུམ་དང་། ཐིག་ལེ་དམར་པོ་ལས་བྱི་རུ་ཤ་བགས་པ་ཁྲག་སྟེ་
མ་ལས་ཐོབ་པའི་མཛོད་གསུམ་འབྱུང་། རྣམ་ཤེས་ཐོག་མར་གང་དུ་ཞུགས་
པའི་ཁྱ་ཁྲག་གི་གནས་དེ་བྱིས་སྟོང་གར་འགྱུར་བའི་དེར་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བའི་
རྒྱང་སེམས་གཉིས་དང་། ཁྱ་ཁྲག་གི་དྲངས་མ་གཉིས་ཏེ་བཞི་འདུས་པའི་
གོང་བུ་ཡུངས་ཀར་སྟོམ་པོའི་ཆད་ཅ་མ་བ་དེའི་དབྱས་སུ་འབྱུམས་ནས་རྩ་

དབྱུ་མ་གསུམ་དང་། གཡས་གཡོན་དུ་རྩ་རོ་རྒྱང་གཉིས་ཀྱིས་དབྱུ་མ་ལ་
ལན་གསུམ་གསུམ་གྱིས་དགྲིས་པ་ཆགས། དེ་ནས་བྱེན་རྒྱའི་རྒྱང་ཡར་
སྐྱེ་བྱར་སེལ་གྱི་རྒྱང་མར་སོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རོ་རྒྱང་དབྱུ་མ་གསུམ་
ཡར་མར་དུ་བྱས་ཏེ། མགོ་མཐུག་གཉིས་སྤ་ལ་དབྱུ་མ་སྒོམ་པ་ཉའི་
དབྱིབས་ལྟ་བུ་འབྱུང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་འབྱར་བོར་ལྷ་དང་དེ་རྗེས་ཡན་
ལག་ལྷ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱེ་དང་སེན་མོ་དང་བ་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་དང་
དབང་བོ་གཟུགས་ཅན་པ་རྣམས་དང་། རོ་མའི་མཆན་མ་དང་། ཁ་ནས་
རྒྱ་བའི་དབྱུགས་རྒྱང་དང་། བྱེད་པ་སྟེ་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ངག་གི་གནས་
བརྒྱད། ཡིད་ཤེས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་བྲན་པ་རྫོགས་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་
འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་མངལ་ཆགས་ནས་བྱ་ཡིན་ན་མའི་སྒོ་གཡས་སུ་ཁ་རྒྱབ་ངོས་
སྒྲུལ་གཞུང་ལ་སྟོགས་ཏེ་ཅོག་བྱ་དང་། བྱ་མོ་ཡིན་ན་མའི་སྒོ་གཡོན་དུ་ཁ་
མདུན་ངོས་སུ་སྟོགས་ཏེ་ཅོག་བྱར་གནས། མངལ་དུ་གནས་པའི་ཡུན་ཆད་
ཀྱང་དགའ་བོ་མངལ་འཐུག་གི་མདོ་ལས་ཞག་བདུན་སྟག་སོ་བརྒྱད་
རྫོགས་ནས་བཙའ་བར་གསུངས་པས། ཞག་ཉིས་བརྒྱ་རེ་བྱུག་དང་། སའི་
དངོས་གཞིར་དེའི་སྟེང་དུ་ཞག་བཞི་བསྟན་ནས་ཞག་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་
རྫོགས་ནས་བཙའ་བར་གསུངས། སྟོམ་འབྱུང་ལས་རྒྱ་བ་བཅུ་པ་ལ་བྱིར་
འབྱུང་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་གསུངས། དེ་གསུམ་ག་རྒྱ་བ་རིལ་སོ་དབྱུ་

དང་ངོ་བཅུར་བྱེད་པ་ལ་མ་སྒྲུབ་ཏེ། མངལ་འབྲུག་དང་སའི་དངོས་གཞི་
ལས་གསུངས་པའི་ཞག་ནི་ཉིན་ཞག་དང་རྒྱ་བ་ནི་ཆེས་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱེད་
དོ། །དེ་ཡང་བདུན་སྟག་སོ་ལྔ་པ་ལ་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཡན་ལག་དང་
ཉིང་ལག །སྐྱ་སེན་སོགས་ལུས་དང་། དག་སྐྱ་བའི་གནས་སྟེ་ཀན་དང་།
ཡིད་ཤེས་ལུལ་ལ་འབྲུག་པའི་བྲན་པ་རྣམས་རྫོགས་ཏེ་བདུན་སྟག་སོ་བྲུག་
པ་ལ་མངལ་དུ་མི་དགའ་ཞིང་ཕྱིར་འབྱུང་འདོད་སྟེ། སོ་བདུན་པ་ལ་མངལ་
དུ་བྱིང་བ་དང་མི་གཙང་བའི་འདུ་ཤེས་སྟེ། མཐར་ཉིན་ཞག་བདུན་སྟག་སོ་
བརྒྱད་པ་ལ་སྒྲོན་གྱི་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱང་
ལངས་ནས། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་མགོ་མཐུག་བསྐྱར་ཏེ། ལག་
པ་གཉིས་བཅུམ་སྟེ་མའི་རུམ་ནས་མངལ་གྱི་སྒྲོར་ཕྱོགས་བར་བྱེད་དོ། །དེ་
ནས་ཡང་སྒྲོན་གྱི་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁ་ཕྱར་དུ་ཉྩ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱང་
ལངས་ནས། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་མགོ་ཕྱར་དང་རྒྱང་པ་བྱེན་དུ་བསྐྱར་
པ་བྱི་རྒྱའི་ལམ་དུ་ཕྱལ་བར་བྱེད་དེ་བདུན་སྟག་སོ་བརྒྱད་པའི་མཐར་ཕྱིར་
ཐོན་ནས་ཐ་མལ་པའི་མིག་ལམ་དུ་གྱུར་ཏེ། བྱིས་པ། གཞོན་ནུ། དར་བབ།
དར་ཡོལ། གས་པ་སྟེ་བཙས་པའི་གནས་སྐབས་ལྔ་པོ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་
བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ཅ་རྒྱང་ཐིག་ལེ་ཆགས་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་སྟིང་གའི་རོ་རྒྱང་
དབུ་མ་གསུམ་དང་། ཤར་གྱི་སུམ་སྒྲོར་མ། སྟེའི་འདོད་མ་སྟེ་ཅ་ལྔ་དུས་

མཉམ་དུ་འཆགས། དེ་རྗེས་དབྱུ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་བདུད་
བྲལ་མ་དང་། རྒྱབ་ཀྱི་བྲིམ་མ། བྱང་གི་གཏུམ་མོ་གསུམ་དུས་མཉམ་དུ་
འཆགས་པ་ལ་སྒྲིང་གར་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་རྩ་བརྒྱད་ཅེས་བྲལ། །དེ་
ནས་སྒྲོགས་ཀྱི་རྩ་བཞི་ལས་གཉིས་གཉིས་སུ་བྲེས་ཏེ་མཆམས་ཀྱི་རྩ་
འདབ་བཞི་དང་། སྒྲིང་གའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱན་གསུམ་གསུམ་དུ་བྲེས་
ནས་གནས་ཉེར་བཞིའི་རྩ་ཉེར་བཞི་འཆགས། ཉེར་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལས་
གསུམ་གསུམ་དུ་བྲེས་པས་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དེ་རེ་རེ་ལས་སྒྲིང་
སྒྲིང་དུ་བྲེས་ཏེ་ལུས་ལ་རྩ་བདུན་བྲིཉིས་སྒྲིང་འཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱང་ཆགས་ཚུལ་ནི། དང་པོར་མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྱར་ནས་ཁླ་བ་
དང་པོ་ལ་སྒྲོག་འཛིན་ཀྱི་རྒྱང་ཕྲ་བ་ལས་སྒྲོག་འཛིན་རགས་པ་སྟེ། དེའི་ཆེ་
སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་ཉའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་ཡོད། ཁླ་བ་གཉིས་པ་
ལ་སྒྲོག་འཛིན་ཀྱི་རྒྱང་དེ་ལས་སྒྱར་སེལ་སྟེ། དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་
འབྱར་པོ་ལྟ་དོད་པ་བུས་སྒྲལ་ལྟ་བུར་ཡོད། ཁླ་བ་གསུམ་པ་ལ་སྒྱར་སེལ་
ལས་མཉམ་གནས་སྟེ། དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་སྒྲིང་ཅུང་ཟད་སྒྱར་བ་
པག་ཁོད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཡོད། ཁླ་བ་བཞི་པ་ལ་ཉམས་གནས་ལས་བྲེན་རྒྱ་
སྟེ། དེའི་ཆེ་ལུས་སྒྲིང་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པ་སང་གའི་རྣམ་པར་ཡོད། ཁླ་བ་ལྔ་པ་
ལ་བྲེན་རྒྱ་ལས་ཁྲབ་བྲེད་སྟེ། དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་མིའུ་སྒྱར་གི་
དབྱིབས་སུ་ཡོད་པར་བཤད། ཁླ་བ་དུག་པ་ལ་མིག་གི་སྒྲོར་རྒྱ་བའི་རྒྱང་རྒྱ་

བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འབྲུང་བ་ས་སྟེ། ཟླ་བ་བརྟན་བ་ལ་ན་བའི་སྟོར་རྒྱ་བའི་
རྒྱང་རྣམ་པར་རྒྱ་བ་དང་འབྲུང་བ་ཚུ་སྟེ། ཟླ་བ་བརྟན་བ་ལ་སྟེ་སྟོར་རྒྱ་
བའི་རྒྱང་ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ་དང་འབྲུང་བ་མེ་སྟེ། ཟླ་བ་དགྲུ་བ་ལ་སྟེ་
སྟོར་རྒྱ་བའི་རྒྱང་རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་དང་འབྲུང་བ་རྒྱང་སྟེ། ཟླ་བ་བརྟན་བ་ལ་ལྷས་
ཀྱི་སྟོར་རྒྱ་བའི་རྒྱང་དེས་པར་རྒྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་འབྲུང་བ་རྣམ་མཁའ་
ཁམས་སྟེ། དེའི་ཆེ་ལུས་ཀྱི་སྤྱབས་སྟོང་རྣམས་འབྲུང་ངོ་། །མངལ་དུ་རྒྱང་
བརྩ་ཆགས་ཀྱང་དེར་སྟོན་སྟོན་འབྲུང་འདུག་མི་བྱེད་ལ། ཕྱིར་བཅས་མ་
ཐག་ཏུ་སྟོན་སྟོན་འབྲུང་འདུག་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །

ཐེག་ལེ་ཆགས་ཚུ་ལ་ནི། ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་དྲངས་མ་དང་ཕྱིན་ཏུ་
ལ་བའི་རྒྱང་སེམས་འདུས་པའི་གོང་བུ་ཡུངས་ཀར་སྟོམ་པའི་ཆད་ཅམ་བ་
སྟོང་གའི་རྒྱ་ཏྲིའི་དབུས་ཀྱི་སྤྱབས་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པའི་ནང་དུ་གནས་བ་
དེ་ལ་མི་ཕྱིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནས་ཐེག་ལེ་དཀར་པོ་དེ་ལས་
ཆ་ཤས་གཅིག་སྟེ་པོའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སོང་སྟེ་གནས་བ་ལ་ཉི་ཡིག་
ཅེས་བྱ། དེས་ལུས་ཀྱི་གནས་གཞན་གྱི་ཐེག་ལེ་དཀར་པོ་རྣམས་དངོས་
སམ་བརྒྱད་པའི་སྟོན་སྟོན་འཕེལ་བར་བྱེད། སྟོང་གའི་ཐེག་ལེ་དམར་པོ་ལས་
ཆ་གཅིག་ལྟེ་པོའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སོང་སྟེ་གནས་བ་ལ་གཏུམ་མོ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། དེས་ལུས་ཀྱི་གནས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དཀར་པོ་རྣམས་
དངོས་བརྒྱད་ཅི་ཕྱིགས་པའི་སྟོན་སྟོན་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །

ཙུ་འཁོར་རེ་རེ་ན་ཐིག་ལེ་ཆ་གས་རེ་གནས་ཀྱང་། སྤྱི་བོའི་ཙུ་འཁོར་ནི་
ཁམས་དཀར་པོ་འཕེལ་བའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་། ལྟེ་བའི་ཙུ་འཁོར་ནི་
ཁམས་དམར་པོ་འཕེལ་བའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ལྟེང་གའི་ཙུ་འཁོར་
ནི་ཁམས་དཀར་དམར་ཆ་མཉམ་དུ་འཕེལ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཁམས་
དཀར་དམར་དེ་ཡང་ནམ་དགོས་པའི་ཆེ་སྤྱི་བ་ཡིན་ཀྱི་སྟོང་དུ་ཅུ་ལྷག་པ་
ལྟར་ཡོད་པ་མིན་གསུང་། སྤྱི་གནས་སུ་ཉིང་མཆམས་སྤྱར་ནས་རགས་
པའི་ལུས་སྤྱི་བ་སྒྲངས་པ་དེ་ལ་གཞིའི་སྤྱལ་སྤྱུ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་བར་དོ་མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྤྱར་ནས་སྤྱི་བ་ཡིན་པའི་ནམ་
གཞག་འདི་དག་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྱི་བ་སྤྱལ་སྤྱུར་འབྱེད་བའི་ལམ་
འབྱེད་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་དག་མ་དག་གི་སྤྱུ་ལུས་ནམས་རགས་པའི་
སྤྱལ་སྤྱུ་འཛིན་པའམ་ཕྱང་པོ་རྫིང་པ་ལ་ཁྱལ་ས་ཏེ་ཐ་མལ་པའི་མིག་ལམ་དུ་
ལྱུར་པ་དང་ནམ་པ་མ་ཐུན་ཞིང་དེ་དག་གི་སྤྱང་གཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་
རྫོགས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱང་གཞི་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་བསྐྱེད་རིམ་ནི། གཞིའི་
འཆི་བ་དང་། བར་དོ་དང་། སྤྱི་བ་གསུམ་སྤྱང་གཞིར་བྱས་ནས་སྤྱིང་བྱེད་
ལ་དེ་གསུམ་དང་རིམ་བཞིན་ནམ་པ་མ་ཐུན་པར་འཆི་བ་ཆོས་སྤྱར་འབྱེད་
བའི་ལམ་འབྱེད་དང་། བར་དོ་ལོངས་སྤྱར་འབྱེད་བའི་ལམ་འབྱེད་དང་། སྤྱི་
བ་སྤྱལ་སྤྱུར་འབྱེད་བའི་ལམ་འབྱེད་གསུམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་
བསྒྲེལ་ས་ཏེ། ལྱུང་ནས་ཐ་མལ་ཀྱི་འཆི་བ། བར་དོ། སྤྱི་བ་གསུམ་སྤྱངས་

ནས། དེ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་རྩེ་ལྟ་བུ་བཞེན་མཐུན་པའི་སྐྱ་གསུམ་མངོན་དུ་
བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྫོགས་རིམ་ནི་གཞིའི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དང་རྣམ་པ་རྩེ་ལྟ་
བུ་བཞེན་མཐུན་པའི་ལམ་གྱིས་དེ་གསུམ་དངོས་སུ་སྦྱོང་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཡང་འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་རྣམ་པ་རྩེ་ལྟ་བུ་བཞེན་མཐུན་པ་ནི། ལུས་
དབེན། ངག་དབེན། སེམས་དབེན། སྐྱ་ལུས། སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་རྣམས་
གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་
ཡིན་ལ། བར་དོ་དང་རྣམ་པ་རྩེ་ལྟ་བུ་བཞེན་མཐུན་པ་ནི། རིམ་པ་གསུམ་
པའི་མ་དག་པའི་སྐྱ་ལུས་དང་། སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་དག་པའི་སྐྱ་ལུས་
ཡིན་ཞིང་། སྐྱེ་བ་དང་རྣམ་པ་རྩེ་ལྟ་བུ་བཞེན་མཐུན་པ་ནི། དག་མ་དག་གི་
སྐྱ་ལུས་རྣམས་ཤུང་པོ་རྫིང་བ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཐ་མལ་པའི་མིག་ལམ་དུ་གྱུར་
པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་དེ་རྣམས་གྱིས་སྐྱེ་ཞི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱོང་ཚུལ་
དངོས་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བས་རང་རྒྱུད་གྱི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་
སེམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡ་གྲུལ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སེམས་དེ་རིགས་འདྲ་
གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་འཆི་བ་རང་དགའི་འོད་གསལ་དུ་འགྱུར་བ་
དེ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་བཀག་ནས། དེ་དང་རྣམ་པ་རྩེ་ལྟ་བུ་བཞེན་
མཐུན་པའི་ལམ་དུས་སུ་དབེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། འབྲས་བུའི་
འོད་གསལ་ཆོས་གྱི་སྐར་བསྐྱར་བ་ནི་འཆི་བ་སྦྱོང་ཚུལ་དང་། རྫོགས་རིམ་

གྲི་རྣམ་འབྱོར་བས་དེ་འབྲེལ་གྱིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུད་དེ་རིགས་འབྲ་གཅིག་ནས་
གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་འཆི་བ་འོད་གསལ་རང་དགའ་བའི་བཞུགས་པ་བྱས་ནས་
བར་དོའི་ལུས་སུ་ལྷང་བ་དེ་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་བཀག་ནས། བར་དོ་
དང་རྣམ་པ་རིམ་བ་བཞུགས་མཐུན་པའི་མ་དག་པའི་སྦྱ་ལུས་དང་། སྟོབ་མི་
སྟོབ་གྱི་ཟུང་འཇུག་གི་དག་པའི་སྦྱ་མའི་སྦྱར་བསྦྱར་བ་ནི་བར་དོ་སྦྱང་ཚུལ་
ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱ་ལུས་བྱུང་བ་ན་བར་དོ་གཏན་ནས་ཁེགས་ཤིང་དེའི་
མཐུས་ལས་ཉོན་གྱིས་མངལ་དུ་སྦྱེ་བ་འཛིན་པའི་སྦྱེ་བའང་ཁེགས་ནས་
བར་དོ་མའི་མངལ་དུ་སྦྱེ་བ་ལེན་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྦྱ་ལུས་སྤང་པོ་
ཉིད་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཆོས་འཆད་པ་དང་ལམ་གོང་མ་སྦྱབ་པའི་རྩོལ་བ་བྱེད་
པ་ནི་སྦྱེ་བ་སྦྱང་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་སྦྱེ་གི་བར་དོ་གསུམ་དངོས་སུ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་རྩ་བ་ནི་སྦྱ་
ལུས་གྱི་དངོས་རྒྱར་རྒྱར་པའི་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དབེའི་འོད་
གསལ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་འཆི་བ་དངོས་སུ་ཁེགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་བར་དོ་
དང་སྦྱེ་བ་རང་འཇུགས་གྱིས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འབྲེལ་དབེའི་འོད་
གསལ་ལས་སྦྱ་ལུས་བྱུང་བའི་ཆེ་བར་དོ་གཏན་ནས་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ།
བར་དོའི་ལུས་སུ་ལྷང་བའི་གྱིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུད་དེ་སྦྱ་མའི་སྦྱར་བྱར་ཐེན་
པའི་ཕྱིར། བར་དོ་གཏན་ནས་ཁེགས་ན་ལས་ཉོན་གྱིས་སྦྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་
རྒྱ་མཆན་གྱིས། སྦྱ་ལུས་ཐོབ་ན་ཆེ་དེ་ལ་འཆང་བྱ་བས་བྱུང་བོ། །གོང་དུ་

བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་འབྲེན་རྣམས་མངས་ཀྱིས་དོགས་
ནས་མ་བྲིས་པས། རྗེ་ཡས་སྤྲས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་དང་རྗེས་འབྲང་མཁས་
བྱུང་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལས་ཤེས་པར་བྱལོ། །

སྤྲས་པ།

ཚུལ་འདི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྤྲས་དང་། །
རྗེས་འབྲང་མཁས་པའི་གསུང་བཞིན་བྲིས་མོད་ཀྱང་། །
དམ་པའི་དགོངས་པ་མ་ལོན་ནོངས་པའི་ཚོགས། །
ཅི་མཆིས་སྒྲ་མ་ལྟ་དང་མཁས་ལ་བཤགས། །
འདིས་མཆོན་དགེ་བས་བདག་གཞན་འགྲོ་བ་ཀུན། །
ཐབ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །
མ་དག་སྤྱེ་ཤི་བར་དོ་སྐུ་གསུམ་བྱ། །
སྐུར་མཛད་ལམ་བཟང་སྐུར་བྱ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག།
ཅེས་པ་འདི་ནི་ཀྱི་ན་པ་དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱིས་དམ་
པའི་གསུང་ལས་བརྟུས་ཏེ་རང་གི་བརྗེད་བྱང་བྱ་བྲིས་པལོ། །

པར་བྱང་སྟོན་ཆེན་ག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤྱང་། །
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདྲི། །
དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྟོང་ཐག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །
རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག། །

ཅེས་འཇུག་གིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འཛེན་ལྷ་ཀྱ་
སེའྲེའི་རིང་ལུགས་སྟོན་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་
ཆེད་དུ་དམིགས། ཉན་བསྐྱུན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་
བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགོ་བསྟེན་སྟོན་ཆེན་ཏུ་ལྷ་ཀྱའི་
དགོ་སྟོང་ཆོས་སྤྱོད་པ་དག་དབང་སྟོན་བཟང་བསྐྱུན་འཛེན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བཤོ། །